

ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΩΝ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΑΥΤΩΝ

Συντάσσεται και εκδίδεται
από 'Επιτροπή 'Αετοπετριτών.

Γραφεία: 'Αγ. Κωνσταντίνου 13
Πειραιεύς - Τηλ. 4112.275

Σεπτέμβριος 1978
'Αριθμός φύλλου 8

ΟΙ ΤΟΠΙΚΟΙ ΑΡΧΟΝΤΕΣ

Ο 'Οκτώβριος δεν είναι μόνον ο μήνας της μνήμης του δοξασμένου έπους του 40, αλλά φέτος συνέπεσε να είναι και ο μήνας των Δημοτικών και Κοινοτικών εκλογών για την ανάδειξη των τοπικών 'Αρχών.

Το αξίωμα των τοπικών 'Αρχόντων είτε Δήμαρχοι είναι αυτοί, είτε Πρόεδροι, είτε Σύμβουλοι είναι ένα από τα μεγαλύτερα αξιώματα μέσα στην Πολιτεία, ασχέτως αν οι 'Αρχοντες αυτοί διοικούν έστω και δεκάδες ανθρώπων. Οι δεκάδες αυτές είναι χιλιάδες μέσα στην 'Επικράτεια και συντελούν και αυτές τα μέγιστα στο συγκρότημα που λέγεται Πολιτεία.

Οι τοπικοί 'Αρχοντες είναι εκείνοι που γνωρίζουν περισσότερο από τον καθένα —και απ' αυτούς τους 'Υπουργούς— τις ανάγκες και τα προβλήματα του τόπου τους. Αυτοί είναι εκείνοι που συντονίζουν και προγραμματίζουν τις ενέργειες και τη δράση της τοπικής αυτοδιοίκησης που αποτελεί τη βάση και το θεμέλιο για την περαιτέρω βιοτική και εκπαιδευτική ανάπτυξη ενός τόπου.

Οι τοπικοί 'Αρχοντες είναι αυτοί που έρχονται σε άμεση έπαφή με την Πολιτεία μέσω των διαφόρων 'Υπηρεσιών της και θα ζητήσουν απ' αυτή την ήθικη και ύλικη συμπαράστασή της ασχέτως πολιτικής τοποθέτησης αυτών.

Λέμε ασχέτως πολιτικής τοποθέτησης γιατί δυστυχώς η πολιτική έχει εισχωρήσει βαθειά μέσα στην τοπική αυτοδιοίκηση με όχι ευχάριστα αποτελέσματα. Δεν θα έπρεπε ποτέ η πολιτική να μπει στους Δήμους και στις Κοινοότητες.

Γιατί έτσι είναι δυνατόν να εκλέγονται όχι τα αξια και έντιμα εκείνα πρόσωπα που θα ήταν τα καταλληλότερα για τον τόπο τους, αλλά τα τυχόν ακατάλληλα τοιαύτα που θα είχαν την υποστήριξη των διαφόρων πολιτικών κομμάτων. Γιατί περαιτέρω τα έντολοδοχα αυτά πρόσωπα ένεργουν συνήθως όχι με δική τους θέληση και πρωτοβουλία, αλλά με τις έντολές του κόμματος, όποιο και αν είναι αυτό, κυβερνών ή μη.

Ειδικότερα στις Διοικήσεις των Κοινοτήτων θα θέλαμε να συστήσουμε σ' Αυτές να συνεργάζονται πάντοτε μέσα σε πνεύμα σύμπνοιας και καλής συνεργασίας και με τους διάφορους συλλόγους και σωματεία, που η ίδρυση και ο σκοπός τους είναι να βοηθήσουν όσο μπορούν τον τόπο τους, όπως είναι π.χ. οι Ιστορικές 'Αδελφότητες των 'Ηπειρωτών οι διάφοροι ξεχωριστοί σύλλογοι και πολλά άλλα.

'Επίσης στις παραπάνω Διοικήσεις θα θέλαμε να συστήσουμε να ξαναζωντανέψουν και να ενισχύσουν ένα κοινωνικό και εκπαιδευτικό θεσμό, το θεσμό της **π ρ ο σ ω π ι κ ή ς έ ρ γ α σ ί α ς** των κατοίκων για τις άμεσες και αναγκαίες ανάγκες - έργα του τόπου τους.

Βέβαια στα περισσότερα χωριά που έχουν εγκαταλείψει ο θεσμός αυτός είναι πολύ δύσκολο να εφαρμοστεί, γιατί ούτε πολλοί κάτοικοι υπάρχουν εκεί, αλλά και αυτοί που υπάρχουν είναι κυρίως ηλικιωμένοι. 'Εκεί θα μπορούσε να εφαρμοστεί μόνο το Καλοκαίρι που βρίσκονται πολλοί ταξειδιώτες και προπαντός νέοι, που η εργασία γι' αυτούς είναι άσκηση και γυμναστική.

Μέσα σ' όλα αυτά και η Πολιτεία με τις διάφορες 'Υπηρεσίες της και μέσω των Νομαρχιών, ως βοηθήσει όσο μπορεί τις τοπικές αυτοδιοικήσεις, που δεν είναι τίποτε άλλο παρά αυτή ταύτη η ίδια.

Πολιτεία και τοπικοί 'Αρχοντες ως ξεχάσουν τις τυχόν προεκλογικές κομματικές προελεύσεις και επιδράσεις και ως βαδίσουν ενωμένοι, πάντοτε για τη δραστηριοποίηση του θεμελιώδους αυτού θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης.

'Επίσης εκλεγμένοι και μη, αντίπαλοι και μη, ως ξεχάσουν τον προεκλογικό τους αγώνα, που πολλές φορές δυστυχώς δημιουργεί και προσωπικές ανταγκλήσεις και ως βαδίσουν αγαπημένοι και αδελφωμένοι με κύριο πάντοτε γνώμονα την προκοπή και το καλό του τόπου τους.

Τα συμφέροντα και τα προβλήματα του τόπου τους —νικητών και μη— είναι για όλους **κ ο ι ν α**. Είναι για όλους τα **ί δ ι α** ακριβώς.

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΛΩΛΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Τηλετυπική σύνδεση
'Ελλάδος — 'Αλβανίας

Η τηλετυπική σύνδεση μεταξύ 'Ελλάδος και 'Αλβανίας άρχισε, και οι επικοινωνίες θα αναγγέλλονται στον αριθμό 0202. Η τρίλεπτη επικοινωνία με το **ΤΕΛΕΞ** χρεώνεται 85,50 δραχμές. Μετά την παρέλευση του τρίλεπτου κάθε λεπτό χρεώνεται 27,50 δρχ.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ ΣΤΗ ΛΑΒΔΑΝΗ

Η 'Αννα Λάβδανη απέκτησε φέτος παιδική χαρά. Έγινε από την 'Αδελφότητα δίπλα από την πλατεία και αυλή του σχολείου.

Σημ. «Α»: Πιστεύουμε ότι ήταν πολύ εύστοχη και κάπως πρωτότυπη η ενέργεια αυτή. Δεν θα πρέπει να λείπει από κανένα χωριό η παιδική χαρά.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 1978

ΑΠΟΔΗΜΟΙ ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΨΗΦΙΣΤΕ ΤΟΥΣ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ

Όπως ξαναγράψαμε και στο προηγούμενο φύλλο, η «'Αετοπέτρα» εύρισκομένη μακριά από κάθε πολιτική τοποθέτηση και χροιά προτίθεται να δημοσιεύσει και να διαφημίσει με τα ίδια α-

οι παρακάτω εικονιζόμενοι υποψήφιοι, αλλά δεν μπορέσαμε δυστυχώς να δώσουμε την έφημερίδα προ των εκλογών, λόγω φόρτου εργασίας του τυπογραφείου.

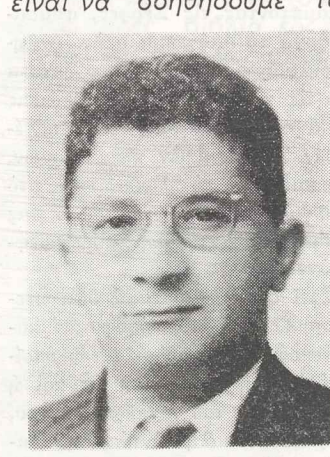
Ο άνωτερος σκοπός μας είναι να βοηθήσουμε τους

Γεράσιμος Διαλιέτος ('Αντιπρόεδρος 'Επαγγελματιο-βιοτεχνών) υποψήφιος Δημο- τοτικός Σύμβουλος στο Δήμο Ζωγράφου με το Συνδυασμό ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ - ΚΑΜΠΥΛΑΥΚΑ «Δημοτική Δημοκρατική Ένωση».

κριβώς κριτήρια όλους εκείνους τους Συμπatriώτες μας που θα έβγαιναν υποψηφι- ότητα και που θα μάς δήλω- ναν τη συμμετοχή τους.

Για το φύλλο αυτό μάς δή- λωσαν συμμετοχή, έκτός α- πό τον κ. Θωμά Μπούγια που είχε δηλώσει και στο προηγούμενο φύλλο και που ο υποψήφιος συνδυασμός του δεν συμμετέχει στις έ- ταναληπτικές εκλογές, και

'Αριστέδης Σουμάκης (Δι- κηγόρος) υποψήφιος Δημο- τοτικός Σύμβουλος στο Δήμο Πειραιώς με το Συνδυασμό ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΥΡΙΑΚΑΚΟΥ «Παμπειραϊκός Δημοκρατι- κός Συνδυασμός 'Αλλαγής».

Συμπatriώτες να προωθη- θούν στα διάφορα Δημοτικά Συμβούλια.

Είναι απαράδεκτο να εί- μαστε στην 'Αττική τόσοι πολλοί 'Ηπειρώτες και να μην έχουμε και έμεις το ανά- λογο ποσοστό συμμετοχής στις Διοικήσεις των Δήμων.

Σημ. «ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ»: Ζητούμε συγγνώμη από τους υποψηφίους που λόγω φόρ- του εργασίας του τυπογρα- φείου δεν μπορέσαμε να δώ- λουμε την έφημερίδα τις τε- λευταίες μέρες προ των έ- κλογών.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η Κοσόβιανη Του ΣΠΥΡΟΥ ΜΟΥΣΕΛΙΜΗ

«Ιστορία που γράφεται χωρίς έποπτεία του τόπου των ιστορουμένων είναι φαγητό που του λείπει αλάτι».

(Συνέχεια από το προηγούμενο)
Σημ.: Το παρακάτω υπ' αριθ. 10 δομολόγο προέρχεται από το οικογενειακό αρχείο του χρη- στο Πάκου από τη Λιθίκιστα (τώρα Ζωτικό).

10

Τη σήμερα φανερώνα και ο- μολογώ εγώ ο Δήμο Θανάσης όπως έποπλησα το χωράφι σ' 'Αμπέλι του (δυσανάγ. τ' όνο- μα τ' αγοράστη) γρόσια 15 ή- τοι δέκα πέντε και καγένας μα- νι δεν έχει να του γένει και δια- τουτό δίδω την ομολογία (δυσ- ανανάγνωστες μερικές λέξεις).

1834 'Οκτωβρίου 26

Νάσης Τούκας (Ντούκας) μάρτυρας, Πήλιο (Σπύρος) Νά- κος μάρτυρας, εγώ ο Φώτο Δη- τος παρακαλεστικός από τους δυο μεριές γράφω και μαρτυ- ρώ.

Την σήμερα φανερώνα και ομολογούμεν ήμεις οι κάτωθεν

υπογραμμένοι Μήτσης 'Εσαρ- χος με τα παιδιά μου ότι συμ- φωνήσαμε με το Μήτση Ζαλα- πότα (:) και άλλαξαμε τα χω- ράφια ένας περι τον άλλον και του εδώσαμεν το χωράφι σ' του (δυσανάγν. το τοπωνύμιο) το μερτικό μου και πόδωσα με το θέλημά μου. Καγένας ζαβι τα- θή (αμφισβήτηση) (δυσανάγν. μία λέξη) να του ταθήσει (φιλο- νικήσει) ούτε παιδί μου ούτε α- πό σόι μου. Διά τουτό δίνωμε το παρόν μας έστω εις ένδειξιν 1836 'Ιουλίου 26

Εγώ ο Μήτσης 'Εσαρχος μα- ζι με τα παιδιά μου δίνωμε το άνωθεν.

Χριστόδουλος μάρτυρας, Πο- στόλης μάρτυρας, Βασίλη Τά- σης μάρτυρας, Γιαννούλη Βρί- τζος μάρτυρας, 'Αναγνώστης Μπουρακός μάρτυρας.

Φανερώνα εγώ ο Λαβρέντζος με τα παιδιά μου (δυσανάγν. > Συνέχεια στη σελίδα 4

ΑΠΟ ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ 1940

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ

ΧΑΡΑΛ. ΚΑΤΣΙΜΗΤΡΟΥ, 'Αντιστρατήγου έ. α.
Δ) του της 8ης Μερ. 'Ηπείρου κατά τον πόλεμο του 40-41

Είς τον πολόν κόσμο, είναι ά- γνωστες πολλές πολεμικές σελίδες της ένδόξου εποποιίας των 'Ηπει- ρωτικών δυνάμεων του 1940-41 και χαρακτηριστικές λεπτομέρειες του άθνατου ελληνικού πνεύματος, το όποιο εδούξεν άλλη μία φορά τα ελληνικά όπλα.

Και έχουν πιά μεγάλη αξία και σημασία οι σελίδες αυτές, γιατί άναφέρονται σ' ένα άγωνα άνισον, κατά τον όποιο η μικρά εις έκτα- σιν και πληθυνσών ΕΛΛΑΣ, άντε- τάχθη σθεναρώς και νικηφόρος προς μίαν μεγάλην και πάνοπλον δυ- ναμιν, την φασιστικήν 'Ιταλίαν, ά- ποτελούσαν το έτερον άκρον του πε- ριήμιον άξονος ΡΩΜΗΣ - ΒΕΡΟ- ΛΙΝΟΥ, τον όποιο έτρεμε η Εύ- ρωπη, μέγα μέρος της όποιας ύπε- τάχθη εις τας χάλυβδίνους φάλαγ- γας αυτού.

Η νίκη αυτή της 'Ελλάδος, ήτις κατέπληξε τότε τον καταπονημένον και περιδεή πολιτισμένον κόσμο, άπετέλεσε την άφετηρίαν της τελι- κής νίκης των Συμμάχων και έσπε- νεν άναμφισβήτητος τον οών του Διαιτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, επ' όφελεία των δυνάμεων του Λι- γαίου και της 'Ελευθερίας.

Και από την γενικήν ταύτην νί- κην της 'Ελλάδος θα εξετάσωμεν εν δλίγοις την πρώτην και κρίσι- μον μάχην και την περιφανή Νίκην παρ' το Ιστορικών ΚΑΛΠΑΚΙ και τον Ιστορικών επίσης ΚΑΛΑΜΑΝ ποταμών, ήτις άπετέλεσε την τα- θεράν βάση και το άκλόνητον θε- μέλιον του μετέπειτα νικηφόρου ά- γώνος μας.

Διότι αν δεν άνθίστατο νικηφό- ρως η 8η Μεραρχία εις το ΚΑΛ- ΠΑΚΙ και ύπεχώρει ήττημένη ο έχθρος με τας ταχυνήτους αυτού φάλαγγας θα εισήρχετο εις την ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ και ΘΕΣΣΑΛΙΑ, όποτε θα παρέλυν η χρηνοχθείσα έ- πιστρέφεισι και συνεπώς και η με- ταφορά και συγκέντρωσι των πο- λεμικών δυνάμεων της χώρας δεν θα ήτο δυνατόν να πραγματοποιη- θώσιν. Και ούτω δεν θα ύπήρχε το παρίφημον αυτό ΕΠΟΣ, διά το ό-

ποιον υπερηφανεύεται και καινά- ται η 'Ελλάς και το όποιον εορτά- ζομεν σήμερα πανηγυρικώς! Και η νίκη αυτή ήτο άπροσδόκητος, διό- τι τέσσαρες έχθρικά Μεραρχία, εις όν μία τεθωρακισμένη, έπετέ- θησαν κατά της 8ης Μεραρχίας, κα- τιχούσης έντεταμένον μέτωπον και διαθετούσης πενιχρά πολεμικά μέ- σα, πρόχειρον δέ άμυντικήν όργά- νωσιν του έδάφους, καθόσον δεν έ- γινετο μόνιμος όχύρωσις, ήπως εις την ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ και ΘΡΑ- ΚΗΝ. Διά τουτό δεν ύπήρχε δετι- κή έλπίς ότι η 8η Μεραρχία ήτο δυνατόν να άντισταθεί και να ύ- περισχύσει μόνη αυτή, έναντίον τό- σον ύπερτάτου άντιπάλου. Και ή μόνη έλπίς και προσπάθεια άπέμει- νε να πολεμήσομεν διά να σώσω- μεν την τιμήν των όπλων μας.

Και διά τον λόγον τουτό εδόθη έ- λαστική έντολή υπό του Γενικού 'Επιτελείου Στρατού εις την 8ην Μεραρχίαν, όπως μη έμπλακή εις > Συνέχεια στη σελίδα 4

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΝΙΣΤΑΣ — ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΣΤΗΝ Ε.Ρ.Τ.

Στο άκριτικό χωριό Στρα- τίνιστα Πωγωνίου, έξω από τα Γιάννενα, κάθε χρόνο, το καλοκαίρι, ξαναζεί το πα- τροπαράδοτο πανηγύρι. Οι διαδικασίες που γίνονται ά- πό παλιά εξακολουθούν και σήμερα να υπάρχουν σε πεί- σμα της τεχνοκρατικής έπο- χής μας.

Το πανηγύρι αυτό κρατάει τη γνησιότητά του παρόλες τις ξενόφερτες και μοντέρ- νες έπιρροές και λειτουργεί σα ζωντανή παράδοση κι' ό- χι σα μουσειακή λαογραφι- κή θεώρηση.

Μεταδόθηκε στην ΕΡΤ το Σάββατο 14 του 'Οκτώδρη στις 7-8 το βράδυ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΛΑΖΟΣ

Μία άναμνηστική φωτογραφία των δοξασμένων φαν- τάρων μας στο 'Αργυρόκαστρο της Β. 'Ηπείρου μετά από τις άνεπανάληπτες νίκες κατά του άξονα του φα- σισμού.

Ξενητεμένοι

ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ — ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ

- ♦ Πλαισιώστε και διαφυλάξτε τις 'Αδελφότητες
- ♦ Είναι θεματοφύλακες των Παραδόσεών μας.
- ♦ Είναι έθελοντές αίμοδότες Πατριωτισμού και 'Αλτρούσμου.

Λάβαμε το γράμμα σας

ΚΑΙ ΠΑΛΙ Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΚΡΟΜΜΥΔΑΣ

Απάντηση στον κ. Ν. Νούση

Προς την εφημερίδα «ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ» — Πειραιά
Παρακαλώ όπως δημοσιεύσετε την παρούσα στην εφημερίδα «ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ».

Τελευταία είδαμε τόσον στην εφημερίδα «ΠΑΛΜΟΣ» της ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ, όσον και στην εφημερίδα «ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ» (φωνή των Ξενητεμένων) διάφορες επιστολές με θέμα τον ΚΑΠΕΤΑΝ ΚΡΟΜΜΥΔΑ.

Ός γιός του συγγραφέως του άειμνήστου ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΠ. ΜΑΝΟΥ που έγραψε και εξέδωσε το 1966 το βιβλίο ΚΑΠΕΤΑΝ ΚΡΟΜΜΥΔΑΣ, που δημοσιεύεται από καιρό στην εφημερίδα «ΠΑΛΜΟΣ» της ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ, θέλω να απαντήσω προς εκείνους που έγραψαν καθώς και σε άλλους που προφορικά εξέφρασαν την γνώμη τους για τον ΚΑΠΕΤΑΝ ΚΡΟΜΜΥΔΑ.

Ο κ. Ν. Νούσης όταν το 1966 πήγα το βιβλίο του άειμνήστου πατρός μου στο σπίτι του στον Πειραιά εξέφρασε και τότε την γνώμη του για τον Καπετάν Κρομμύδα, και μάλιστα είπε ότι ήταν ένας έγκληματίας αφού σκότωσε έναν εξαίρετον άνθρωπο τον Τριαντάφυλλον Πρωτόπαππα από το Δεσποτικό. Ο πατέρας μου γράφει για τον Τριαντάφυλλον εις το βιβλίο του εις την σελίδα 71—73 κι' όσκι διάβασαν αυτό ή το ιστορικό άνάγνωσμα στην εφημερίδα θα είδαν ποιός ήταν ό Τριαντάφυλλος Πρωτόπαππας.

Παρακάτω θα παραθέσω το κείμενο ολόκληρο για τον φόνο του Τριαντάφυλλου καθώς και σειράς από το βιβλίο του Α' Γραμματέως της 'Ηπειρ. 'Εταιρίας 'Αλ. Λειβαδέως πρώην Δ/ντού της 'Εθνικής Τραπεζής 'Ελλάδος.

Γράφει λοιπόν ό πατέρας μου στο βιβλίο του.
«Στην Κρετσούνιστα (Δεσποτικό) ζή την εποχή τούτη, ένας λεβέντης στην εμφάνιση και ψυχμένος άνθρωπος ό Τριαντάφυλλος Πρωτόπαππας (Μισός). Στο διάβα του από τους δρόμους δίνει την όψη ενός νοικοκύρη. Ψηλός με τα κυνηγετικά σκυλιά και το όπλο του, τριγύρναε προς τα κτήματα. Ο Τριαντάφυλλος ήταν εισπράκτωρ του φόρου της δεκάτης του χωριού Κρετσούνιστας και λόγω της ύπηρεσίας του αυτής τάχε καλά με τον ένοικιοσθή των Βασιλικών κτημάτων Μαζαράκιου Τουρκαλβανό Χαϊρή Τσιάνο. Τόν Χαϊρή αυτόν θα τον δούμε παρακάτω ως οδηγόν στα Τούρκικα άποσπάσματα προς σύλληψη ή εξέδωση του Καπετάν Κρομμύδα και άλλων παλληκαριών του 'Ηπειρωτικού Κομιτάτου. 'Ο Πρωτόπαππας Τριαντάφυλλος έξασκούσε και τη δουλειά του πρακτικού όρθοπεδικού και ήταν για πολλούς άνθρωπος με καλωσύνη και για άλλους άνθρωπος του κατακτητού που με το εισπραχτολίκι του είχε δημιουργήσει οσοδάρεις στούς φτωχούς. 'Ο Κρομμύδας είχε προειδοποιήσει τον Τριαντάφυλλο να ξεκόψει από την ύπηρεσία που είχε άμεσο σχέση με τους Τούρκους. Αυτό τόχε σαν έντολή που έλαβε από την όργανωση της 'Ηπειρ. 'Εταιρίας κι' αυτό το βλέπουμε και σήμερα διαδίδοντας τους σκοπούς και τ' άποτελέσματα της όργανώσεως. Συνεπώς με όσα λέγονται για τον φό-

νο του Κρετσούνιστιώτη Τριαντάφυλλου Πρωτόπαππα έκ μέρους του Καπετάν Κρομμύδα ότι δηλαδή ό Τριαντάφυλλος έκτελέστηκε γιατί δεν ήθελε να υπακούση στην διακοπή των σχέσεών του από την Τουρκικήν Κρατικήν ύπηρεσία είναι το άληθές-τερον».

Και ίδου τί γράφει ό 'Αλέ-

ξανδρος ΛΕΙΒΑΔΕΥΣ στο βιβλίο του ΟΙ ΠΡΟΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ που εξέδωσε στην 'Αθήνα το 1964.

«Τεραστία ήτο ή εργασία προς όργάνωση της ύπαίθρου, έκτός των άλλων υποχρεώσεων ανέλαμβανον και την υποχρέωση να διακώσωσι πάσαν σχέση μετάν των Τούρκων — Τσιφλικιδών — Μοντελμαδών — Σιουμπανιδών — άφεντάδων και λοιπών Τουρκούπαλλήλων, Τασιαντάρηδων. Φανερών είναι πώς ή Δ/νσις της όργανώσεως είχε θέσει ως σκοπόν την διακοπήν κάθε σχέσεως Ρωμιοχού με κρατικές υποθέσεις και ίδια με τους φόρους».

Ο κ. Ν. Νούσης εάν διά-

βασε τις γραμμές αυτές θα έπρεπε δεδαίως να αλλάξει γνώμη ως προς τον εξαίρετον Τριαντάφυλλον και προς τον Καπετάν Κρομμύδα που κι' αν ακόμα έπεφτε σε κανένα σφάλμα δεν μπορεί να επισκιαστεί ή ένδική και πατριωτική δράσις του.

Προσωπικά έχω την γνώ-

μην ότι όταν δρούσε ό Κρομμύδας στα μέρη μας ό πατέρας μου τότε ήταν δάσκαλος στην 'Ιερομνήμη — Δεσποτικό — 'Αετόπετρα ήτοι 1907—1910. Ο πατέρας μου έφε-ρε ήλικία 19—21 χρόνων. Ο κ. Ν. Νούσης είναι σήμερα 80 χρόνων όποτε τότε τα χρόνια εκείνα που ήταν και μαθητής του πατέρα μου ή-ταν 9—11 χρόνων. Δεν μπορεί λοιπόν ό κ. Νούσης να είχε σαφή αντίληψη και πλήρη εικόνα των γεγονότων στην ήλικίαν εκείνην από τον πατέρα μου που ήταν 11 χρό-νια μεγαλύτερός του και μάλιστα αφού ήταν άνθρωπος του δικαίου και της άληθείας, και πάνω άπ' όλα διεκρίνετο για την φιλοπατρίαν του όπως και όλοι οι 'Αετο-πετρίτες.

Στον κ. Παναγιώτη Ι. Μάνον θέλω να πώ ότι εάν δεν θυμάται να μη γράφει και δημιουργεί συγχύσεις στο άναγνωστικό κοινό. Στο βιβλίο ΚΑΠΕΤΑΝ ΚΡΟΜΜΥΔΑΣ δεν υπάρχει πρόλογος του κ. Ν. Νούση. Έγώ και τα άδελφια μου δεν είπαμε τίποτε στον πατέρα μας για την γνώμην του κ. Ν. Νούση κι' αυτό το κάναμε γιατί γνωρίζαμε την αγάπην και την εκτίμησιν που είχαν μεταξύ τους. Δεν θελήσαμε λοιπόν να επισκιασώμεν την φιλίαν

παραμένουν ακόμα σε χειρόγραφο δεν τα ξεσκαλίζω.

Για τον κ. Θεοχ. Θ. Μάνον που τον ήνώχλησαν οι έφημερίδες με τον Κρομμύδα θέλω να πώ ότι το βιβλίο του άειμνήστου πατρός μου ΚΑΠΕΤΑΝ ΚΡΟΜΜΥΔΑΣ έδόθη στον έκδότή του «ΠΑΛΜΟΥ» κατόπιν ζητήσεως για ιστορικό άνάγνωσμα του άναγνωστικού κοινού της έφημερίδος του και όχι να διαφημίσωμεν το βιβλίο προς επανέκδοσιν. Εάν ύπήρχε σκοπός επανέκδόσεως δεν θα το δημοσίευε ό «ΠΑΛΜΟΣ». Πληροφορώ λοιπόν τους άναγνώστες ότι το βιβλίο όγνηκε σε χίλια αντίτυπα και έξηνεμίσθησαν όλα τον πρώτο μήνα της έκδόσεώς των. Όπου υπάρχουν 'Ηπειρώται παντού σ' όλα τα μέρη της γής το βιβλίο έφθασε και διαδόθηκε.

Πρέπει να γίνη γνωστό ότι έκτοντάδες βιβλία έδωρισαν και ούδόλως ύπήρξε κέρδος άπ' αυτά.
Βγήκε όπως γράφει ό άειμνήστος πατέρας μου στο ν' άποτέλεσμα τον έλαχιστον φόρον τιμής προς την μνήμην του ένδικού άγωνιστού Καπετάν Κρομμύδα.

Όσον άφορά για την ένδικήν και πατριωτικήν δράσιν του Καπετάν Κρομμύδα μπορούμε να την δούμε έκτός από την παράδοσιν των συντοπιτών μας εις τις έφημερίδες της εποχής εκείνης εις τα έπίσημα έγγραφα της Κυβερνήσεως και του στρατού που όπως γράφει ό ΛΕΙΒΑΔΕΥΣ γίνεται εύφημος μνεία διά τας πολλές και ούσιώδεις ύπέρ της πατρίδος ύπηρεσίες του. Όλα αυτά έμεις τα παιδιά του συγγραφέως βρήκαμε με μεγάλον κόπον και συμπληρώσαμε τις ιστορικές άναμνήσεις του πατρός μας. Και ίδου τί γράφει ό ΣΠΥΡΟΣ ΣΙΜΟΣ έκδότης της έφημερίδος «ΠΑΤΡΙΣ» και μετέπειτα ύπουργός της Κυβερνήσεως 'Ελ. Βενιζέλου στην έφημερίδα με ήμερομηνία 12/3/13. 'Η Κυβέρνησις άνεγνώρισε την στρατιωτικήν και πατριωτικήν δράσιν του Καπετάν Κρομμύδα και προήγαγε αυτόν εις άξιωματικό του 'Ελληνικού Στρατού.

Έκ των 60 όπλαρχηγών της 'Ηπειρου μόνον τον Κρομμύδα και τον Κολοδό κράτησαν στο στρατεύμα. Κι' όπως λέγει ό Λειβαδέυς ό διάδοχος Κων/νος όταν στο 'Εμίν 'Αγά ρώτησε τον Κρομμύδα και τον Κολοδό

για την έπιτυχίαν της καταστροφής των μύλων Βελτίστης ούτοι απήντησαν ότι εάν δεν έπιτύχουν ζωντανοί δεν θα γυρίσουν. Και ό διάδοχος χτυπώντας στην πλάτη τους δύο όπλαρχηγούς είπε ότι εάν είχε ολόκληρον τον στρατόν του σαν αυτούς τους δύο θα μπορούσε να καταλάβη ολόκληρον τον κόσμο.

Έκείνοι που δεν γνωρίζουν άς διαβάσουν να μάθουν την ιστορία του Καπετάν Κρομμύδα. 'Η ιστορία έγραψε και δεν διαψεύδεται από κανένα.

Μετά τιμής
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Γ. ΜΑΝΟΣ

★

Προς την εφημερίδα «ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ»,

Στο προηγούμενο φύλλο διάβασα την επιστολή του Τάσιου Λαυρέντζου και τον συχαίρω που ήγειρε το άνάστημά του για την περιφρούρηση γενικά των συμφε-

ρόντων του χωριού μας 'Αετόπετρας.

Παλαιότερα επί προεδρίας Τάσιου — Μάνου και Κώστα — Νούση, πολλοί θα ένθυμούνται ότι τα Κοινοτικά έδάφη είχαν περιφρουρηθεί.

Όσον άφορά τα νερά του χωριού μας πρέπει πάντοτε να γίνονται προσπάθειες από τα Δ. Συμβούλια για να λυθεί το μεγάλο πρόβλημα του χωριού μας που ύποφέρει. Να γίνουν ένεργειες στη «Βίγλα» να εύρεθούν όλα τα νερά και να εξετασθούν ύγειονομικώς. Τόπος χωρίς νερό το καλοκαίρι είναι άσχημο πράγμα.

Όσον άφορά το μαγαζί της 'Αδελφότητος τώρα οι συνθήκες είναι πολύ καλλίτερες και καλό θα ήταν να άποκτήσουμε και δεύτερο. Μπορούμε, άρκεί να το θέλουμε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Α. ΜΑΝΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ 21
ΠΟΥ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΔΙΚΗΣΕ

Ο 'Ηπειρώτης ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ ΝΤΑΛΙΑΝΗΣ

→ Συν. από το προηγούμενο

Οι Τούρκοι πληροφορούνται τον θάνατο του Καραϊσκάκη. Άναθαρρούν και έφορμούν με άλλαιαγμούς κατά των 'Ελλήνων, που άρχίζουν να συμπύσσονται. Συγχρόνως το έχθρικό ίππικό έπιτίθεται κατ' αυτών. Ο Χατζήμιχάλης τότε κάνει θυελλώδη έπίθεση κατά του έχθρικού ίππικού, άναχαίττει την προέλασή του και το κατασυντρίβει. Κατά τη θραυιά της 25ης 'Απριλίου επανέρχεται και αυτός στο στρατόπεδο τελευταίος άπ' όλα τ' άλλα 'Ελληνικά τμήματα, αφού άφησε στο πεδίο της μάχης 17 νεκρούς, από τους ίππείς του. 'Επίσης πάρα-πολλοί ίππείς ήταν τραυματίες από τα τραύματα.

Μετά το θάνατο του Καραϊσκάκη ό Χατζήμιχάλης με το ίππικό του κατέφυγε στην Πελοπόννησο, όπου έδρασε με τον Θεόδ. Κολοκοτρώνη κατ' όλο το 1827. Ο άγώνας των Κρητικών συνεχίζεται ήδη στα Λευκά όρη. 'Η Κυβέρνηση άποφασίζει να ενισχύσει τον άγώνα τους, και γι' αυτό όρίζει το Χατζήμιχάλη άρχηγό των επαναστατημένων Κρητικών. Αυτός στις άρχές 'Ιανουαρίου 1828 άποπλέει από το Ναύπλιο για τη Μεγαλόνησο.

Η δύναμη του άποσπάσματος άποτελείται από 100 έκλεκτούς ίππείς και 500 πεζούς. Για τη συντήρησή τους ό Χατζήμιχάλης θα δαπανάει όπως και στους άλλους άγώνες. Στις 4 'Ιανουαρίου 1828 φθάνουν στη Γραβούσα και την επομένη άποβιβάζονται εκεί μετά του άποσπάσματος. Ο Μουσταφά - Πασάς συγκεντρώνει δύναμη 8.000 άνδρων με 4 πυροβόλα καθώς και 300 ίππείς και πορεύεται κατά του Χατζήμιχάλη. Αυτός στις άρχές Μαρτίου από τη Γραβούσα με μικρά ίστιοφόρα πλοία είχε μεταφέρει το στρα-

τευμά του στο χώρο μεταξύ των Σφακιών και του 'Αγίου Βασιλείου Φραγκοκάστελλου, που εύρίσκετο το παλιό φρούριο.

Στο φρούριο τούτο και στις θέσεις Πατσιανό και Κολοκάσια όχυρούνται. 'Επίσης τοποθετεί επί του φρουρίου 4 κανόνια. Στις 8 Μαΐου ό Χατζήμιχάλης άφήνει μόνο 100 πεζούς, για φρουρά του Φραγκοκαστέλλου και έπιτίθεται στο Ρέθυμνο έναντιον του όπó τον 'Οσμάν πασά έχθρικού σώματος. Διασκορπίζει τούτον και τον καταδιώκει σχεδόν μέχρι του φρουρίου του Ρεθύμνου. Από τους Τούρκους φονεύθηκαν 40 άνδρες και πιάστηκαν πολλοί αιχμάλωτοι.

Οι άνδρες του Χατζήμιχάλη λεηλατούν γύρω στις 6.000 — 7.000 ζώα, θερίζουν τα ώριμα γεννήματα και επανέρχονται στο Φραγκοκάστέλλο, αφού πήραν μαζί με τη συγκομιδή και τα άρπαχθέντα ποίμνια και τους αιχμαλώτους. Από το σώμα του Χατζήμιχάλη φονεύεται μόνον ένας ίππέας και τραυματίζονται τρεις ελαφρά.

Ο Μουσταφάς με πολύ όρηγη πληροφορείται την ήττα του 'Οσμάν. Την μεσημέρια της 13 Μαΐου έκστρατεύει με όλη τη δύναμή του κατά του Χατζήμιχάλη, που παρατάσει τους άνδρες του σε πέντε προμαχώνες και άφήνει μικρή μόνο δύναμη μέσα στα τέλη του Καστέλλου για τη φρούρηση των αιχμαλώτων και των άρπαχθέντων ποιμνίων.

(Συνεχίζεται)

ΦΑΝΗΣ ΧΡ. ΜΟΥΛΙΟΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Γραφείον: Καραϊσκάκη 111
Πειραιεύς - ΤΗΛ. 417.26.19
Οικία: Κεραύρας 90
ΤΗΛ. 561.39.65

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Δερματίνων ειδών και ειδών ταξιδίου
Διαθέτουμε πλούσια συλλογή τσαντών τουαλέττας
και σπόρ και όλα τα είδη ταξιδίου

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Α. ΜΑΝΟΣ

Κατ)μα: 'Αγ. Δημητρίου 19 Μοναστηράκι - 'Αθήναι
ΤΗΛ. 32.18.214

'Εργοστάσιον: Αισχύλου 3 Πλ. Ψυρρή - 'Αθήναι

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΑΙ ΕΠΙΠΛΩΝ ΑΧ. ΜΑΝΟΥ

ΦΥΛΗΣ 133 — ΤΗΛ. 8810.283

ΣΤΑΣΙΣ ΙΘΑΚΗΣ

Παραγγελίες σας στον αυτόματο τηλεφωνητή.

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ

♦—Συνέχεια από τη σελ. 1
σοβαρόν άγώνα εις τό ΚΑΛΠΑΚΙ
καί φθείρει εκεί τās δυνάμεις της,
άλλα νά καλύψη τήν Δυτικήν Μα-
κεδονίαν καί ΘΕΣΣΑΛΙΑΝ από
της κατευθύνσεως ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΖΥΓΟΣ ΜΕΤΣΟΒΟΝ.

Αυτά καθόριζον τά σχέδια καί
αί διαταγαί του Έπιτελείου Στρα-
τού ως καί τό βιβλίον τό έχδοθέν
μετά τόν πόλεμον υπό του Άρχι-
στατήρος Πατάγου ύπο γράφει:

«Αί δυνάμεις της Ήπειρου είχαν
ως άποστολήν τήν κάλυψιν της Θεσ-
σαλίας από της κατευθύνσεως ΙΩ-
ΑΝΝΙΝΑ - ΖΥΓΟΣ - ΜΕΤΣΟΒΟ,
(κυρία άποστολή) καί από ΗΠΕΙ-
ΡΟΝ πρὸς Αιτωλοακαρνανίαν (δευ-
τερεύουσα άποστολή).

Εάν όμως ή Μεραρχία συνεμορ-
φοῦτο με τά άνωτέρω σχέδια καί ύ-
πευθρεται πρὸς ΖΥΓΟΝ - ΜΕΤΣΟ-
ΒΟΝ, εἰπομεν άνωτέρα ποία θά
ήτο ή διέγερσις συνέπειαι. Ο Διοικη-
τής όμως της Μεραρχίας άπεφά-
σισεν υπό ιδίαν αὐτοῦ εὐθύνην καί
έναντιόν τόν διαταγόν του Γενι-
κού Έπιτελείου Στρατού νά δώσῃ
τήν άποφασιστικήν μάχην εις τό
ΚΑΛΠΑΚΙ δι' άμύνης σθεναρῶς
καί μέχρις έσχάτων καί άνευ οὐδε-
μιᾶς ιδέας ύποχωρήσεως. Καί ή ά-
πόφασίς του αὐτῆς έσωσε τότε τήν
κατάστασιν καί άντί νά περιορίσῃ
τήν δράσιν του καί τήν προσπάθει-
άν του, εἶνα σόση τήν τιμὴν τῶν
ὀπλῶν έδωκεν εκεί τήν χρῆσιν
μάχην καί έκέρδισε μίαν ΝΙΚΗΝ
λαμπράν καί περιφανή ή οποία εδῶ-
ξασε τά έλληνικά όπλα.

Διά τούτο επαναλαμβάνω ήτο ά-
προσδόκητος ή Νίκη αὐτή. Τήν
3.30' ὥραν της 28ης Οκτωβρίου
ειδοποιήθη ο διοικητής της Μεραρ-
χίας περί της επιδόσεως του Ιταλι-
κού τελεσιγράφου καί διατάχθη υπό
του Γενικού Έπιτελείου ὅπως ή Με-
ραρχία συμμορφωθῇ πρὸς τά σχέ-
δια αὐτοῦ διά τήν εκπλήρωσιν της
άποστολής της. Οὗτος άπήντησε ὅ-
τι ή Μεραρχία θά έκτελέσῃ τό κα-
θήκον της πρὸς τήν πατρίδα, καθ' ὃν
τρόπον αὐτός γνωρίζει, ὅτανισ-
σόμενος ὅτι θά πολέμησῃ εις τό
ΚΑΛΠΑΚΙ χωρίς καμμίαν ιδέαν
ύποχωρήσεως.

Καί εκδίδει τήν 5ην ὥραν της ή-
μέρας αὐτῆς τήν πρώτην πολεμικήν
διαταγὴν του, δι' ἣς καλεῖ πάντας
τούς μαχητὰς της Μεραρχίας νά
ἀμυνθῶσιν μετὰ φανατισμοῦ κατά
τοῦ έχθροῦ, ὅστις προσβάλλει εἰς
την πατρίδα μας, καί νά δώσουν εἰς
αὐτόν τήν αὐτὴν ἀπάντησιν τήν ὅ-
ποιαν έδωκαν καί οἱ πρόγονοί μας
τό πάλι εἰς τοὺς Πέσους ἐπιθρο-
μεῖς! Έν τέλει δέ επικαλεῖται τήν
θεῖαν βοήθειαν καί τήν εὐλογίαν
τοῦ Θεοῦ εἰς τά ὅπλα μας!

Έπακολούθει ο άγών προκαλύ-
ψους τήν 28-31 Οκτωβρίου καί ά-
πό της 1 Νοεμβρίου 1940, ο έχθρός
προσαρασκευάζει τήν επίθεσιν τόν
κατά της τοποθεσίας ΚΑΛΠΑΚΙ-
ΚΑΛΑΜΑΣ.

Ο Διοικητής της Μεραρχίας εκ-
δίδει τήν δευτέραν ήμερησίαν δια-
ταγὴν του καί καλεῖ πάντας νά ά-
γωνισθῶσιν εκεί μέχρις εσχάτων εἰς
τόν ὑπὲρ ὅλων άγώνα. Τό Γενικόν
Στρατηγεῖον διά δύο τηλεγραφικῶν
διαταγῶν του καθορίζει ἐκ νέου ὅ-
τι ή Μεραρχία δέον νά καλύψῃ τήν
θέσιν Ζυγός - Μέτσοβον, ἀλλ' ο
Διοικητής της Μεραρχίας άπορρίπ-
τει τήν διαταγὴν ταύτην καί ἐμ-
μένει εἰς τήν ἀπόφασίν του νά άγω-
νισθῇ εἰς τό ΚΑΛΠΑΚΙ. Τήν 2αν
Νοεμβρίου ο έχθρός εκδηλώνει τήν
επίθεσιν του καθ' ὁλοκλήρου της
ἀμυντικής τοποθεσίας ΚΑΛΠΑΚΙ,
ἀλλ' άποκρούεται πανταχῶς.

Έπαναλαμβάνει καί πάλιν τήν ε-
πίθεσιν του κατόπιν νέου σφοδρο-
τάτου βομβαρδισμοῦ τῶν θέσεων
μας ὑπὸ της αεροπορίας ἣτις κωρι-
αρχεῖ ἀπολύτως εἰς τὸν ἀέρα καί
τόν βαρέως πυροβολικοῦ καί κατοο-
θώνει ἐν μᾶς έκτοίσιον από τό ή-
κρον δεξιὸν μας καί νά καταλάβῃ
μίαν ισχυρὴν θέσιν, τήν ΓΡΑΜΠΑ
ΑΛΑΝ.

Τήν 2αν Νοεμβρίου διά σφοδρο-
τάτης ἀντεπαθέσεως καί άγώνος ἐκ
τοῦ συστάδην διά της λόγης, ά-
νακαταλαμβάνεται ή θέσις αὐτῇ
καί άποθρεῖται ο έχθρός, εγκατα-
λείπων πολλά ὀπλα πολέμου καί
πολλοὺς αἰχμαλώτους.

Ο έχθρός επιτίθεται ἤδη διά τε-
θωρακισμένων ισχυρῶν δυνάμεων,
ἵνα καταλάβῃ τήν στενωπὴν ΚΑΛ-
ΠΑΚΙΟΥ, ὑποστηριζόμενος ὑπό
σφοδρῶ βομβαρδισμοῦ της αερο-
πορίας καί τοῦ βαρέως πυροβολι-
κοῦ του. Θέλει νά μᾶς καταλήξῃ
μετὰ τήν παρουσίαν εἰς τὸν άγώνα
τῶν ἀμμάτων μάχης, τὰ ὁποῖα έ-
νέπνεον τότε τό δέος εἰς τοὺς πολ-
λοὺς, άγνοοῦντας τά μειονεκτήματα
τοῦ ὀπλου αὐτοῦ. Ἀλλὰ καί ή ἐπύ-
θεσις αὐτῆς άποκρούεται ὑπὸ της ή-
ρωϊκῆς ἀμύνης τῶν γενναίων μα-
χητῶν μας καί της συντριπτικῆς
καί κεραινοβόλου βολῆς τοῦ πυρο-
βολικοῦ μας τό ὁποῖον καταστρέφει
ἀρχετὰ ἀρματα μάχης.

Ἀλλὰ δέ τούτων πᾶντων ἐντὸς
ἀντιαρματικῶν τάφρων καί ἄλλα ά-
νατινάσσονται εἰς τὸν ἀέρα από
τάς νάρκας διά τῶν ὁποίων εἶχεν
ὑπονομευθῇ τό έδαφος εκεί. Έν τέ-
λει ο έχθρός ὑποχωρεῖ ἐν πανικῶ
ἡττηθεὶς κατὰ κράτος, ὑπὸ τῆς ζή-
τωκραγίας καί τῆς ἐμπαικτικῆς συμ-
ριγμάτων τῶν ἡρωϊκῶν τοσολάδων
μας ὁτινες φωνάζουσιν ένθουσιω-
δῶς «ΑΕΡΑ».

Λάφυρα: 9 ἀρματα συντετριμένα
15 ἀρματα ἀνέπαφα. Πολλά πολυ-
βόλα, όπλα, πυρομαχικά καί αἰχμα-
λώτους εἶχεν ο άπολογισμὸς της
Νίκης.

Τιμὴ καί δόξα εἰς τοὺς συντελε-
στάς της Νίκης αὐτῆς! Τὸ χαρμό-
συνον τοῦτο ἀγγελμα της Νίκης με-
τέφερεν ή γοργόφτερος φήμη εἰς
ὁλόκληρον τό μέτωπον της Μεραρ-
χίας, εἰς τὸν λοιπὸν Στρατόν, εἰς
τόν λαόν καί εἰς τήν Κυβέρνησιν.

Από τά κυριευθέντα 15 ἀρματα
μάχης ή Μεραρχία έστειλεν δύο
εἰς τά Ιωάννινα διά νά ἴδουν οἱ
κάτοικοι της πόλεως τήν θριαμβε-
υτικήν νίκην τῶν γενναίων τέκνων
τῶν. Ἀλλὰ σταθμὸς τις χωροφυλα-
κῆς, ἰδὼν μακρόθεν εἰς τήν δόδν
ἀρματα κατερχόμενα εἰς Ιωάννινα
ἐνόμισεν ὅτι διεσπάρθη ή ἀμυντική
γραμμὴ εἰς Καλπάκι καί ο έχθρός
καταρχεται εἰς Ιωάννινα.

Καί ἐτηλεγράφησε περὶ τούτου
εἰς τήν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Ἰο-
αννίνων, αὐτῇ δέ πάλιν ἀνέφερεν
ἐπειγόντως εἰς τό Γενικόν Στρατη-
γεῖον τήν ἀντιόστασιν καί τερατώ-
δη αὐτὴν πληροφορίαν. Τό Γενικόν
Στρατηγεῖον ὡς ήτο ἐπόμενον ἀνη-
συχῶναι μεγάλως, ἐξήτησεν σχετι-
κῶς πληροφορίας από τήν Μεραρ-
χίαν. Ο άρχιστρατήγος Πατάγος
προσωπικῶς ἐκάλεσεν εἰς τό τηλέ-
φωνον τὸν ὑποφαινόμενον, Διοικη-
τὴν της Μεραρχίας καί τὸν ἡρώδη-
σε σχετικῶς μετὰ τήν ταχτικήν κα-
τάστασιν καί τήν ἐκβασιν της μά-
χης. Ο Διοικητής της Μεραρχίας
ἀνέφερεν ὅτι ή Μεραρχία ἦρε τρι-
φανή νίκην καί ο έχθρός ἀπεκρού-
σθη μετὰ πολλῶν ἀπολειῶν καί ή-
πεχώρησεν ἐν πανικῶ. «Μά ή Στρα-
τιωτικὴ Διοίκησις Ιωαννίνων άνα-
φέρει τηλεγραφικῶς ὅτι ή γραμμὴ
ἀμύνης της Μεραρχίας διεσπάρθη
καί ὅτι τά ἀρματα μάχης κατέχον
ταί εἰς Ιωάννινα», λέγει ο Άρχι-
στράτηγος.

Ο Μέραρχος ἀπαντᾷ ὅτι «τά δύο
ἀρματα μάχης πού κατέχονται εἰς
Ιωάννινα εἶναι από τά λάφυρα της
μάχης καί τά έστειλεν ή Μεραρχία
ὡς δῶρον εἰς τὸν Μητροπολίτην
Σπυρίδωνα!».

ΑΞΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΚΟΥΚΛΙΩΝ - ΠΑΡΑΚΑΛΑΜΟΥ

Από τή Νομαρχία Ιωαννίνων ἐγ-
κρίθηκε πίστωση 70 εκατ. δραχμῶν
γιά τήν αξιοποίηση της Κοιλάδας
Κουκλιῶν - Παρακαλάμου καί στίς
2 Νοεμβρίου θά γίνει ή σχετική δη-
μοπρασία.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Στό προηγούμενο φύλλο ἐγι-
νε ένα τυπογραφικό λάθος:
Ἐντὶ νά γραφεῖ τό ὀρθόν «ἀνα-
χώρησε γιά Κλουζ Ρουμανίας...
μέλος της ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ Έπι-
τροπῆς...», γράφτηκε «μέλος
της Συντονιστικῆς Έπιτροπῆς».

Γι' αὐτό λοιπόν ἄς μή δρίζον-
ται οἱ «καλοθελητές» πρὸ της
κυκλοφορίας τοῦ ἐπομένου φύλ-
λου.

Έγινε ή γέφυρα τοῦ Ρίο;!!!

Ένα μεγάλο όνειρο τῶν κατοίκων της Στερεᾶς καί της Δυ-
τικῆς Ἑλλάδας πού μένει ἀπραγματοποίητο χρόνια καί
χρόνια τώρα. Η παραπάνω εἰκονιζόμενη γέφυρα συνδέει
τό Ρίο, ἀλλά όχι με τό Ἀντίρριο ἀλλά τό Ρίο — Ιανεῖρο
της Νοτίου Ἀμερικῆς πού ἔχει μήκος 14.000 μέτρων καί
ἔγινε πρὸ 4ετίας. Χαρακτηρίζεται δέ ένα από τά θαυμαστά
ἔργα της ἐποχῆς μας. Ἀραγε τό όνειρο αὐτό θά γίνει πο-
τέ πραγματικότητα; Η καλύτερα καί ἀσφαλεστέρα ὁμῶς
ἐξυπηρέτηση τῶν κατοίκων θά ἦταν ή κατασκευή τοῦ ὑπό-
λοιπου νέου δρόμου Ἰτέας - Ἀλεποχωρίου - Μεγάρων -
Ἀθηνῶν.

Ἀποπερατώθηκε σχεδόν ή ἀσφαλτόστρωση της Κοινότητος Λιγοψᾶς

Διακόσια μέτρα ἔξω ὑπό
τό χωριό Λιγοψᾶ Ζίτσης ἔ-
φτασε ή ἀσφαλτόστρωση.

Έγινε πρὸς τό παρόν μιά
μικρὴ διακοπή τῶν ἐργασιῶν
λόγω τῶν Δημοτικῶν καί
Κοινοτικῶν ἐκλογῶν. Θά συ-
νεχιστεῖ δέ ἀμέσως μετὰ
γιά νά φτάσει γρήγορα στήν
ἀποπεράτωση.

Πληροφοροῦμεθα ὅτι με
ἀσφαλτο θά στρωθοῦν καί οἱ
δρόμοι μέσας στό χωριό.

Έτσι με τό ἔργο αὐτό ή
συγκοινωνία μετὰ τὰ αὐτοκίνη-
τα θά εἶναι πλέον άνετη. Η

δὲ ἀπόσταση τῶν 27 χιλι-
μέτρων της Λιγοψᾶς από τὰ
Ιωάννινα μετὰ τήν ἀσφαλτό-
στρωση ἐκμηδενίζεται σέ
χρόνο σχεδόν τοῦ ἐνὸς τε-
τάρτου ή τῶν εἴκοσι λεπτῶν
της ὥρας.

Τό ὅλον ἔργο ὀφείλεται
εἰς τήν ἐνότητα καί τήν σύμ-
πνοια τῶν Λιγοψινῶν μετὰ
τοσάτην τὸν πρόεδρον της
Ἀδελφότητος Διομήχανον
Ἐλευθέριον Μαντζίκαν, τῶς
πρόεδρον της Πανηπειρωτι-
κῆς.

ΛΙΓΟΨΙΝΟΣ

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΗΣ ΑΝΘ ΛΑΒΔΑΝΗΣ

Στίς 24 Αὐγούστου ἔγινε στό
χωριό τό καθιερωμένο πανηγύ-
ρι μετὰ μεγαλύτερη από κάθε ἄλ-
λη φορά ἐπιτυχία.

Στούς παρευρισκομένους ἀπύ-
νηθον ένα σύντομο καί λαθβα-
νίτικο χαιρετισμὸς ο πρόεδρος
της Ἀδελφότητος κ. Δημήτριος
Ντάκας.

Επίσης σύντομο χαιρετισμὸς
ἀπηύθυνε κατόπιν προσκλήσεως
ὑπό τοῦ προέδρου της Ἀδελφό-
τητας, καί ο πρόεδρος τοῦ Σω-
ματεῖου Ἀρτοποιῶν Πειραιῶς
κ. Κοσμάς Ἀναγνωστόπουλος,
πού μετὰ τῶν ἄλλων τόνισε
ὅτι πρέπει πάσιε θυσία νά σω-
σουμε τὰ ἐγκαταλειμμένα χω-
ριά μας.

Τό πανηγύρι μας ἐκτός από
τόν κ. Κοσμά Ἀναγνωστόπου-

λο, τίμησαν καί ο άντ)δρος τοῦ
Σωματεῖου Ἀρτοποιῶν Πειραι-
ῶς καί πρόεδρος τοῦ Ψυλοκά-
στρου κ. Πέτρος Παπαδόπου-
λος, καθώς επίσης καί ο αντι-
πρόεδρος τοῦ Ταμείου Ἀρτο-
ποιῶν κ. Κων)νος Ζήσης.

Δικαιολογημένος ἀπών ἦταν
ο πρόεδρος της Ὀμ)δίας Ἀρ-
τοποιῶν καί Συγχωριανῶς μας
κ. Ἀναστ. Πανταζῆς πού ἦταν
στό Ὑπουργεῖο Ἐμπορίου γιά
θέματα τοῦ Κλάδου καί πού
προσέφερε τό ποσόν τῶν 2.000
δραχμῶν. Επίσης από 1.000
δρχ. ἕκαστος προσέφεραν οἱ κ.
κ. Παῦλος Ἀλεξίου, Γεώργιος
Φωτίου καί Παναγιώτης Τσιά-
θος.

ΛΑΒΔΑΝΙΤΗΣ

Ἡ Κοσόλια νη

♦—Συνέχεια από τη σελ. 1
δου λέξεις) πὸς ἐπούλησα τό
χωράφι (δυσανγν. δυὸ λέξεις)
ὅπου μοῦ τῶδωκαν τό χωριό
(δυσανγν. δυὸ λέξεις) καντι-
μῇ (συνήθεια) κι' ἐγὼ τό πού-
λησα τοῦ Τάση Πάτζου. Καθα-
ρὸ πούλημα γρόσια 80 ἦτοι δι-
δοῦνκοντα καί δὲν ἔχει νά τοῦ
γίνει καγένας ταβιτζῆς ὅτι τοῦ
τό πούλησα. (Ἄν) Κανεῖς συ-
μοπρασία.

Ἀ πό τή σοφία
τοῦ λαοῦ

★ Μὲ τό μεγαλύτερό σου
φάγε καί πιὲ καί σῆκου
νηστικός.

★ Ζύσους καί κακοπόρεψε
τὴν Πασχαλιά ἀλλάζει.

TAXI

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΕΝΕΤΗΣ

Τηλέφωνο: 28-444
Ὁδός: 32-261

Ἀπάντησις τοῦ Υ. Δ. Ἔργων

Ο ΠΑΡΑΛΙΑΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Ἀναδημοσιεύουμε κείμενο
της ἐφημερίδος «Ο ΑΓΩΝ»
Ἰτέας τοῦ ΗΛ. Γ. ΛΥΤΡΑ
σχετικὰ μετὰ τὸν παραλια-
κὸ δρόμο Ἀντιρρίου — Ἰ-
τέας — Ἀλεποχωρίου —
Ἀθηνῶν.

Τὸ Ὑπουργεῖο Δημ. Ἔργων ά-
παντώντας στήν ἐρώτησι τοῦ δου-
λευτοῦ Φωκίδος κ. Δημ. Γ. Χλω-
ροῦ, σχετικὰ μετὰ τήν κατασκευὴ της
ὁδοῦ Μεγάρων - Ἀλεποχωρίου - Ἰ-
τέας, ὑποστηρίζει τά ἀκόλουθα:

«Ἀναφορικά μετὰ τὰ διαλαμβανό-
μενα στήν από 27.2.78 ἐρώτησι
τοῦ Βουλευτοῦ Δ. Χλωροῦ.
Ἡ προκαταρκτικὴ μελέτη της ά-
ναφερόμενης ὁδοῦ ἐλέγχεται από
τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπου-
ργείου Δημ. Ἔργων καί ἐξετάζον-
ται ὅλες οἱ λύσεις χαράξεως πού
μελετήθηκαν από τὸν μελετητὴ κ.
Χ. Ραζῆ.

Από τήν μέχρι σήμερα διερεῦ-
νησι τοῦ θέματος από τήν Ὑπηρε-
σία, διαπιστώθηκαν τά κάτωθι:

Λόγω τοῦ πολὺ πτυχωμένου εδά-
φους τῶν βορείων ἀκτῶν τοῦ Κοριν-
θιακοῦ Κόλπου, δὲν προέκυψε ὅτι
τό ἔργο αὐτό θά ἐξυτηρηθεῖ καλ-
λίτερα τοὺς διακινούμενους από καί
πρὸς τὴ Δυτικὴ Στερεὰ Ἑλλάδα
καί Ἡπειρο ἔναντι της ἡφισταμέ-
νης ὁδοῦ Ἰτέας - Δελφῶν - Λειβα-
διάς - Θηβῶν - Ἀθηνῶν πού ἔχει
περίπου τό ἴδιο μήκος μετὰ τὴ νέα
χάραξη Ἰτέας - Ἀλεποχωρίου - Με-
γάρων - Ἀθηνῶν καί πού οἱ ἐργα-
σίες βελτιώσεώς της (μεταξὺ Ἀρά-
χωδας καί Λειβαδιάς) προχωροῦν
πρὸς τό τέλος τους.

Ἐς ἄλλον νέα χάραξη στίς βό-
ρειες ἀκτὲς τοῦ Κορινθιακοῦ κόλ-
που θά εἶναι κατὰ 60 χιλιόμετρα
περίπου μεγαλύτερον μήκους από τή
λιαν τεταμένη χάραξη της νέας
Ἑθνικῆς ὁδοῦ Κορίνθου - Πατρῶν.

Ἐς ἄλλον τό Ὑπουργεῖο Δημο-
σιον Ἔργων θά μεριμνήσει γιά τὴ
βελτίωση συνήκων προσγεωλῶσε-
ος τοῦ Πορθμείου Ρίου - Ἀντιρρί-
ου (δημιουργία νέων θέσεων κλπ.)»

Ο Ὑπουργός
ΝΙΚ. Β. ΖΑΡΝΤΙΝΙΑΝΣ
(Σ. «ΑΓ.» Τὴν ἴδια ἀπάντησι
εἶδει τό Τ.Δ.Ε. καί πρὸς τοὺς ἄλ-
λους βουλευτὲς πού ἔχουν κάμει ἐ-
ρωτήσεις γιά τό ἴδιο θέμα).

ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΜΑΣ

Αἱ άνωτέρω ἀποφεις τοῦ ΤΔΕ
δὲν μᾶς εὐρίζουν συμφώνους καί
δὲν μᾶς ἱκανοποιοῦν, γιά τοὺς ἐ-
ξῆς οὐσιαστικοὺς καί βασίμους λό-
γους, οἱ ὁποῖοι δὲν φαίνεται νά ἐ-
λίσσθησαν ἐπ' ὅσιν στήν ἀπάντησι
αὐτή.

1. Ο παραλιακὸς δρόμος Ἰτέας-
Ἀλεποχωρίου - Μεγάρων - Ἀθη-
νῶν θά ἀποσυμφωρήσει τῆς κεκο-
ρησμένης ἤδη ὁδικῆς ἀρτηρίας Ἀ-
θηνῶν - Λαμίας καί Κορίνθου - Πα-
τρῶν.

2. Εἶναι ἠνίστις καί ἀναμεισιύή-
τητης στρατηγικῆς σημασίας.

3. Τὸ πτυχωμένο τοῦ εδάφους
δὲν ἀποτελεῖ ἱσχυρὸ ἐπικείμεμα. Εἴ-
ναι μονάχα θέμα διαπάνης.

4. Ἀμφισβητοῦμε ἀλλά καί δὲν
ἐνδιαφέρει νομίζουμε, τό ἐπὶ πλέ-
ον καί κατὰ 60 χιλ)τρα μήκος της
ὁδοῦ Πατρῶν - Κορίνθου. Ο δρό-
μος αὐτός (ὁ παραλιακὸς) θά εἶναι
ἀπηλλαγμένος από τῆς διακοπῆς της
συγκοινωνίας κατὰ τὸν χειμῶνα, λό-
γω χιονοπτώσεων, καί ή ὅλη γίνησι
δὲν θά ἐπηρεάζεται ἐπίσης από τῆς
διακοπῆς τῶν δρομολογίων τῶν
Φέρον - Μπότ Ρίου - Ἀντιρρίου,
λόγω της θαλασσοταραχῆς. Ο κ.
Δ. Χλωρός καί οἱ ἄλλοι παρόντες
πού ἔχουν ἀσχοληθεῖ μετὰ τό θέμα
θεωροῦν ἱκανοποιητικὴ τὴν ἀπάν-
τησι αὐτή; Ἄν ὅχι πὸς θά ἀντι-
δράσωιν;

Ἡμεῖς πάντως ἐμμένουμε στίς
γνωστότατες από παλαιότερα δη-
μοσιεύματά μας ἀπόψεις μας γιά
τόν Παραλιακὸ, τὸν ὁποῖο θεωροῦ-
με ὡς τὴ ΜΟΝΗ ἀπολύτως ἀναγ-
καία ΔΤΣΗ, οἰκονομικὰ λίαν συμ-
φέρουσα καί χρονικὰ ἄκρας ἐπι-
γούσα.

ΤΟ ΝΕΟΕΚΛΕΓΕΝ ΔΗΜΟΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Φρόντζος Κων)νος (Δήμαρ-
χος), Δημοτικοὶ Σύμβουλοι Ἀι-
δατίδης Γεώργιος, Βρακότας
Εὐστάθιος, Γεωργιάδης Θεόδω-
ρος, Γεωργίου Γεώργιος, Για-
κουμῆς Παναγιώτης, Δοῦμα Ἰ-
λέκτρα, Θουμουλουπούλου Ἄν-
να, Θῶμος Παναγιώτης, Κόκ-
κορος Γρηγόριος, Κουζούλα -
Μέρτζου Ἀθανασία, Λαζάνης

Κων)νος, Μανοπούλου - Ροῦκα
Ἀγγελική, Μπαλτογιάννης Νι-
κόλας, Ντάσιος Νικόλαος, Γιέ-
σιος Κων)νος, Τζιάλλας Ἀθα-
νάσιος, Χριστίδης Κων)νος, Ἀν-
δρεαδάκης Μ. Βαμβέτσος Στυλι-
ανός, Ζώλας Ἐλευθέριος, Μά-
κης Γεώργιος, Μάτης Ἀπόστο-
λος, Σόφης Ἀλέξανδρος, Χολέ-
βας Κίμων.

Τορπιλλισμὸς ἑλαφροῦ καταδρομικοῦ «ΕΛΛΗ»

15)8)1940 στὴν ΤΗΝΟ

Τὸν συνεργάτη μας Γ. ΜΠΟΥΡΑΤΖΗ ἀς/κοῦ ἐ.δ.

(Συνέχεια από τό προηγούμενο)
Ἐκ τοῦ τορπιλλισμοῦ ἐφονεύ-
θησαν 9 ἄνδρες μετὰ τὸν κελευ-
στὴν Παπανικολάου καί ὕψιρ-
σαν πολλοὶ τραυματίες.

Μετὰ 5 λεπτὰ ἀκολούθησαν
ἐκρήξεις καί ἄλλων 2 τορπιλ-
λῶν. Ἡ δευτέρη ἀστόχησε κι ἔ-
ξερράγη σ' ένα θράκο κοντὰ
στό φανὸ της εἰσόδου τοῦ λιμα-
νιοῦ καί ή τρίτη ἐξερράγη στόν
κυματοθραύστη μετὰ ἀποτελέ-
σμα τὸν τραυματισμὸ από τὰ
μικρὰ θραύσματα καί τῆς πέ-
τρες μερικῶν προσκυνητῶν πού
βρέθηκαν ἐκεῖ.

Από τήν πρώτη στιγμή ή κοι-
νὴ πεποίθησι ἦταν ὅτι τό ὑπο-
βρύχιο ἦταν Ἰταλικὸ (ὅπως καί
πραγματικὰ ἦταν), πρόγμα
πού ἐπιβεβαιώθηκε από τήν ἐ-
ξέταση τῶν ἀνευρεθέντων θραυ-
σμάτων καί από τὰ μεταπολε-
μικὰ ἀρχεῖα τοῦ Ἰταλικοῦ στό-
λου.

Λίγες ὥρες μετὰ τὸν τορπιλι-
σμὸ της Ἑλλης, τό ἀτμόπλοιο
Φρόντων παραπλέον τὰ παρα-
λία της Κρήτης ὑπέστη ἀλλεπάλ-
ληλες ἐπιθέσεις από 2 Ἰταλικά
ἀεροπλάνα.

Τὸ ἀνακοινωθέν της κυβέρνη-
σης ἀνάφερε ἡρώς τό γεγονός
τοῦ τορπιλλισμοῦ της Ἑλλης ἀ-
πό ὑποβρύχιο ἐν καταδύσει ά-
γνωστοῦ ἐθνικότητος, καί τὴ
συγκρότησι ἐπιτροπῆς ἐξέτα-
σμα τῶν τραυματισμῶν τῶν τορ-
πιλῶν χωρίς κανένα σχόλιο, ἀ-